

KURATORIUM OŚWIATY
W KRAKOWIE

Małopolski Konkurs Języka Niemieckiego
dla uczniów szkół podstawowych województwa małopolskiego w roku szkolnym 2023/2024

**Zakres wiedzy i umiejętności wymaganych na poszczególnych etapach
konkursu i wykaz literatury obowiązującej uczestników
oraz stanowiącej pomoc dla nauczyciela**

I. Tematyka konkursu

Na każdym z etapów konkursu obowiązuje zakres tematyczny ujęty w podstawie programowej kształcenia ogólnego w zakresie języka obcego nowożytnego w szkole podstawowej (patrz: Treści nauczania - wymagania szczegółowe), określonej w *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.)*.

Etap szkolny

Obowiązuje następujący zakres tematyczny:

1. człowiek,
2. miejsce zamieszkania,
3. edukacja,
4. praca,
5. życie prywatne,
6. żywienie,
7. zakupy i usługi,

8. podróżowanie i turystyka,
9. kultura,
10. sport,
11. zdrowie,
12. świat przyrody.

Etap rejonowy

Obowiązuje zakres tematyczny podany w etapie szkolnym oraz dodatkowo:

13. nauka i technika,
14. życie społeczne.

Etap wojewódzki

Obowiązuje zakres tematyczny podany w etapach szkolnym i rejonowym oraz dodatkowo:

1. wiedza realioznawcza na temat Niemiec w oparciu o podaną literaturę.
2. ogólna wiedza na temat pozostałych krajów niemieckojęzycznych (symbole narodowe, przynależność do UE, podział administracyjny, organy konstytucyjne, stolice, położenie, sąsiedzi, wielkość, ukształtowanie powierzchni, landy/kantony, największe/najmniejsze miasta, rzeki, góry itp., ludność, zwyczaje, święta, waluta, języki, szkolnictwo, znani przedstawiciele kultury, sportu, polityki, religii, techniki, filozofii itp., zabytki, specjały kulinarne, kierunkowe numery telefonów do tych państw).

II. Zakres wymaganej wiedzy i umiejętności uczestników:

Etap szkolny

Uczniowie przystępujący do etapu szkolnego konkursu powinni wykazać się znajomością języka na poziomie **A1** według sześciostopniowej skali poziomów biegłości w zakresie poszczególnych umiejętności językowych, zdefiniowanej przez Europejski System Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ). Podstawa programowa **II.2**.

Etap rejonowy

Uczniowie przystępujący do etapu rejonowego konkursu powinni wykazać się znajomością języka na poziomie A2/A2+ według wytycznych ESOKJ. Podstawa programowa II.1.

Zarówno w etapie szkolnym jak i rejonowym przewidziany jest test pisemny, na który składają się:

- zadania zamknięte sprawdzające rozumienie tekstu czytanego,
- zadania leksykalno-gramatyczne (typu zamkniętego).

Etap wojewódzki

Uczniowie przystępujący do etapu wojewódzkiego powinni wykazać się umiejętnościami językowymi, które wykraczają poza program nauczania języka niemieckiego w szkole podstawowej. Uczeń posiada bogaty zasób środków językowych (leksykalnych,

gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych) i potrafi je zastosować tak, aby umożliwiały formułowanie i rozumienie wypowiedzi na poziomie **B1** (poziom samodzielności) według wytycznych ESOKJ.

W etapie wojewódzkim przewidziany jest test pisemny, na który mogą składać się:

- zadania sprawdzające rozumienie tekstu słuchanego,
- zadania sprawdzające rozumienie tekstu czytanego,
- zadania leksykalno-gramatyczne (typu zamkniętego i otwartego),
- zadania polegające na tworzeniu wypowiedzi pisemnej.

Wymagana jest znajomość wybranych Bajek Braci Grimm:

- 1) *Der arme Müllerbursch und das Kätzchen,*
- 2) *Die Bremer Stadtmusikanten,*
- 3) *Hänsel und Gretel,*
- 4) *Hans im Glück,*
- 5) *Rumpelstilzchen,*
- 6) *Das tapfere Schneiderlein,*
- 7) *König Drosselbart.*

Zakres gramatyczny:

Etap szkolny

Zakres struktur gramatycznych (znajomość, odmiana przez liczby, osoby, przypadki, rodzaje) ujętych w programach nauczania j. niemieckiego w szkole podstawowej – **wariant II.2** (np. Aleksandra Kubicka *Program nauczania języka niemieckiego jako drugiego języka obcego w szkole podstawowej* Wariant II.2), **w tym:**

- 1) Użycie rodzajnika nieokreślonego
- 2) Użycie rodzajnika określonego
- 3) Użycie rzeczownika bez rodzajnika
- 4) Deklinacja mocna
- 5) Tworzenie liczby mnogiej
- 6) Rzeczowniki złożone rzeczowniki określające zawód i wykonawcę czynności
- 7) Zaimki osobowe
- 8) Zaimek nieosobowy
- 9) Zaimek zwrotny
- 10) Zaimki dzierżawcze
- 11) Zaimki wskazujące
- 12) Zaimki pytające
- 13) Zaimki nieokreślone
- 14) Przymiotnik jako orzecznik
- 15) Regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika
- 16) Liczebniki główne
- 17) Liczebniki porządkowe

- 18) Liczebniki mnożne i nieokreślone
- 19) Przysłówki zaimkowe w pytaniu i odpowiedzi
- 20) Regularne i nieregularne stopniowanie przysłówków
- 21) Przysłówki czasu i miejsca
- 22) Przyimki z celownikiem
- 23) Przyimki z biernikiem
- 24) Przyimki z celownikiem lub biernikiem
- 25) Czasowniki posiłkowe *sein, haben, werden*
- 26) Czasowniki regularne i nieregularne
- 27) Czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone
- 28) Czasowniki zwrotne
- 29) Czasowniki modalne w formach czasowych: *Präsens, Präteritum*
- 30) Formy czasowe *Präsens, Präteritum, Perfekt, Futur I*
- 31) Formy imiesłowowe czasownika: *Partizip II*
- 32) Tryb rozkazujący Bezokoliczniki z *zu* i bez *zu*
- 33) Rekcja czasownika
- 34) Zdanie pojedyncze: oznajmujące, pytające, rozkazujące
- 35) Szyk wyrazów: prosty, przestawny oraz szyk zdania podrzędnie złożonego
- 36) Przeczenia *nein, nicht, kein, nie, niemals*
- 37) Zdania złożone współrzędnie ze spójnikami *aber, dann, denn, oder, und*
- 38) Zdania podrzędnie złożone:
 - zdania dopełnieniowe ze spójnikami *dass, ob*
 - zdania dopełnieniowe z zaimkami pytającymi np. *wer, was, wann, wo*
 - zdania okolicznikowe przyczyny ze spójnikami *weil, da* - zdania warunkowe rzeczywiste: *wenn + Präsens*

Etap rejonowy

Zakres struktur gramatycznych ujętych w programach nauczania j. niemieckiego w szkole podstawowej – **wariant II.2** a także zakres struktur gramatycznych (znajomość, odmiana przez liczby, osoby, przypadki, rodzaje) ujętych w *INFORMATORZE o egzaminie ósmoklasisty z języka niemieckiego* od roku szkolnego 2018/2019 pod redakcją Ewy Bartoład-Pieniążek, Ludmiły Stopińskiej, dr Marcina Smolika (patrz: <https://cke.gov.pl>) lub *Programie nauczania języka niemieckiego w szkole podstawowej II etap edukacyjny Wariant II.1* Bożeny Niebrzydowskiej.

Zakres struktur gramatycznych obowiązujących w etapie szkolnym oraz dodatkowo:

- 1) Deklinacja słaba i mieszana
- 2) Rzeczowniki zdrobniałe: *-chen, -lein*
- 3) Rzeczowniki tworzone od czasowników
- 4) Rzeczowniki tworzone od przymiotników, imiesłówów i liczebników
- 5) Rzeczownik po określeniu miary i wagi
- 6) Zaimki względne
- 7) Przymiotnik jako przydawka:

- z rodzajnikiem określonym i zaimkiem wskazującym
 - z rodzajnikiem nieokreślonym, zaimkiem dzierżawczym i z przeczeniem *kein*
 - bez rodzajnika
 - po zaimkach liczebnych *beide, alle, viele, wenige, andere*
 - po liczebniku
- 8) Zdania złożone współrzędnie ze spójnikami *sondern, deshalb, sonst, trotzdem*
- 9) Zdania podrzędnie złożone:
- zdania okolicznikowe czasu ze spójnikami *wenn, als*
 - zdania okolicznikowe czasu ze spójnikami *bevor, bis, seitdem, während*
 - zdania warunkowe nierzeczywiste: *Konjunktiv Präteritum* czasowników *sein, haben* oraz czasowników modalnych
 - zdanie przyzwalające: *obwohl*
 - zdanie okolicznikowe celu: *damit*, konstrukcja bezokolicznikowa *um ... zu*
 - zdania porównawcze: *so wie, als*

Etap wojewódzki

Zakres struktur gramatycznych obowiązujących w etapie szkolnym i w etapie rejonowym oraz dodatkowo:

- 1) Słowotwórstwo rzeczownika, czasownika i przymiotnika (dotyczy dodatkowych zagadnień nieujętych wcześniej w etapach szkolnym i rejonowym).
- 2) Szczególne przypadki tworzenia liczby mnogiej rzeczowników.
- 3) Odmiana rzeczowników – słaba, mocna, mieszana/nieregularna (dotyczy dodatkowych zagadnień nieujętych wcześniej w etapach szkolnym i rejonowym).
- 4) Nazwy krajów, kontynentów i ich mieszkańców.
- 5) Przyimki określające miejsce, czas i przyczynę (dotyczy przyimków nieujętych we wcześniejszych etapach).
- 6) Odmiana przymiotnika (dotyczy zagadnień nieujętych we wcześniejszych etapach np. odmiany przymiotnika po zaimkach typu: *dies-, jen-* itd., po których obowiązuje tzw. deklinacja słaba, czyli jak po rodzajniku określonym)
- 7) Przymiotnikowa odmiana innych części mowy.
- 8) Szczególne formy odmiany przymiotnika.
- 9) Rekcja przymiotników i przysłówków wymagających celownika, biernika oraz odpowiedniego przyimka (dotyczy przypadków, których nie uwzględniono we wcześniejszych etapach).
- 10) Liczebniki ułamkowe.
- 11) Imiesłowy – *Partizip I / Partizip II* jako przydawka.
- 12) Czas przeszły *Perfekt* czasowników modalnych.
- 13) Strona bierna *Passiv (Präsens; Präteritum; Perfekt)*.
- 14) Strona bierna *Passiv* z czasownikami modalnymi (*Präsens; Präteritum*).
- 15) Rekcja czasownika (dotyczy dodatkowych przypadków nieujętych we wcześniejszych etapach z uwzględnieniem czasowników wymagających użycia mianownika,

dopełniacza, celownika i biernika a także czasowników z przyimkami.

- 16) Zdania pytające zawierające przeczenie.
- 17) Zdania warunkowe nierzeczywiste.
- 18) Zdania przyzwalające.
- 19) Zdania ze spójnikami wieloczłonowymi.
- 20) Tworzenie zdań (okolicznikowe czasu; okolicznikowe sposobu; warunkowe; okolicznikowe celu; przydawkowe; porównawcze; skutkowe) przy pomocy dodatkowych spójników, które nie zostały uwzględnione we wcześniejszych etapach.
- 21) Tryb warunkowy *Konditional I*

Uwaga:

1. W *Nowym Repetytorium z gramatyki języka niemieckiego* Stanisława Bęzy znajduje się wykaz struktur gramatycznych (np. podstawowe formy czasowników nieregularnych, szczególne przypadki tworzenia liczby mnogiej rzeczowników, przyimki, rekcja, spójniki w danych typach zdań itp.) i należy je uwzględnić przygotowując się do konkursu.
2. W zadaniach testowych wszystkich szczebli mogą pojawić się struktury gramatyczne spoza podanego zakresu gramatycznego. Jednak nie będą one miały wpływu na poprawność rozwiązania danego zadania.
3. W zadaniach testowych wszystkich szczebli obowiązuje całkowita poprawność językowa (leksykalna, gramatyczna a także ortograficzna i interpunkcyjna) i tylko przy jej zachowaniu mogą być przyznawane punkty.

III. Wykaz literatury pomocniczej dla uczestników oraz stanowiącej pomoc dla nauczyciela:

1. Podręczniki do nauki j. niemieckiego w szkole podstawowej.
2. *Nowe Repetytorium z gramatyki języka niemieckiego*, Stanisław Bęza, Wydawnictwo szkolne PWN
3. *Alles klar*, Maciej Nietrzebka, Sebastian Ostalak, Wydawnictwo WSiP
4. *A Grammatik*, Anne Buscha, Szilvia Szita wyd. Schubert Verlag E.K.
5. *B Grammatik*, Anne Buscha, Szilvia Szita, wyd. Schubert Verlag E.K.
6. *Landeskunde so interessant!* Język niemiecki materiały kulturoznawcze z płytą DVD (A1, A2, B1). Elżbieta Kozłowska, wyd. Nowa Era
7. *Die deutsche Rechtschreibung*, wyd. Duden

Netografia:

www.goethe.de

www.dw.com

https://www.grimmstories.com/de/grimm_maerchen/index